

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za izozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 14, 1925. — SREDA, 14. OKTOBRA 1925.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

S KONVENCIJE AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Konvenca je debatirala o narodni kampanji, ko je cilj je dvigniti plače delavcev. — Poročilo izvrševalnega odbora je započelo boj, da se uveljavlja lestvice za plače in ure soglasno s produkcijo. — Radikalna izprenemba je bila preprečena, ko je bil vrnjen dokument v nadaljnjo presojo.

ATLANTIC CITY, N. J., 13. oktobra. — Organizirano delo je bilo včeraj zvezra na robu pomembne odločitve. Na tehnici je namreč mezdna teorija in politika strokovnih unij, združenih v Ameriški Delavski Federaciji.

Po-vojno politiko odpore proti skrčenju plač, ki je bila najboljša izražena v kampanji, da se vzdrži in konsolidira pridobitev tekom vojne dobe, bo najbrž nadomestila zahteva, da se zviša plače ter zmanjša število delavnih ur v direktni proporciji s povečano produkcijo, katero omogočajo novi stroji, nove metode in moderna izraba vodne sile.

To vprašanje je bilo dvginjeno včeraj povsem nepričakovano. Del poročila izvrševalnega sveta, ki je iznova potrdil opozicijo proti skrčenju plač, je bil predložen za sprejem, ko se je pojavilo med delegati gibanje, da se uveljavlja bolj definitivno ugotovilo glede politike, tikajoče se mezdu.

Se predno je mogel komitej, ki je imel v rokah to sekcijsko poročilo, ustaviti val, so zahtevali namesto tega bolj definitivno politiko. Navedli so številke, ki kažejo, da se sicer proizvod industrije v Združenih državah povečal v dobi zadnjih dveh let za devet odstotkov, da pa se je število zaposlenih v isti dobi zmanjšalo za tri odstotke.

James M. Lynch, predsednik Mednarodne tipografske unije, je zahteval, da mora nova politika vključevati predlog "neprestanega skrčevanja števila ur, ki predstavlja delavni dan."

Razprava se je hitro bližala točki, ko bi se moral razviti nova politika, mogoče ena najbolj važnih, kar bi jih moglo sprejeti organizirano delo v sedanjem času. Tak položaj pa je hotel preprečiti Matthew Woll, eden podpredsednikov federacije, ki je predložil poročilo. Rekel je, da je vprašanje preveč važno, da bi ga bilo mogoče rešiti na ta način. Izjavil je, da so na tehnici preveč važne stvari, in končno se mu je posrečilo, da je bil predlog vrnjen komiteju z naročilom, naj novo razmišlja o njem, v namenu, da ustvari novo definitivno ugotovilo glede politike, tikajoče se mezdu.

William Green, predsednik federacije, je v svojih zadnjih govorih in v svojem otvorilnem nagovoru pred enim tednom poudarjal pravico dela, da je deležno naraščajočega bogastva, katero nudita moderne znanosti in industrija.

Komitej je potom Wolla priporočil sprejem poročila, v katerem je napad na skrčenje mezdu v tekstilni industriji. Prošnja za manjše produkcijske stroške, katero navajajo delodajalci pogosto pri skrčenju mezdu, je bila proglašena v poročilu kot varljiva, ker je boljša pot v sodelovanju med skupinami delodajalcev in delavcev.

Popoldanska seja je bila posvečena spominu Samuela Gompersa.

Prejšnja portugalska kraljica zbolela.

PARIZ, Francija, 12. oktobra.

Prejšnja portugalska kraljica Amelija je resno boala v svojem stanovanju v Versailles, Poškocan je bil njen družinski zdravnik iz Lizbona ter se domaneva, da je že na poti semkaj.

Prejšnja kraljica Amelija je vzdvojena kralja Carlosa, ki je bil zavrnjena v Lizboni leta 1908. Ob istem času je bil umorjen tudi njen sin prestolonaslednik.

Ko je moral kralj Manuel, njen drugi sin, ki je sledil na prestol, pobegniti dve leti pozneje iz Lizbona v zvezi s poljedelstvom, je zavrnjena, ga je spremljala kraljica poslenost normalna.

Amelija. Od onega časa naprej je živila deloma v Angliji, deloma v Franciji.

Industrijalna kriza na Portugalskem.

LIZBONA, Portugalska, 13. okt.

Nuzaposlenost pa Portugalskem je pričela zavzemati radi industrijalne krize vedno bolj preteč obseg. Številne tvornice so že pred meseci ustavile obratovanje in načelo 600 nadaljnih industrijskih podjetij bo razpuščeni, dočim stoji 1400 trdk pred konkurenco.

Pojedelstvu in v podjetjih, ki so v zvezi s poljedelstvom, je zavrnjena, ga je spremljala kraljica poslenost normalna.

MIAMI, Flo., 11. oktobra. — Danes se je preobrnila v tukajšnji izložniški jahat, na kateri se je nahajalo trideset oseb.

Deset oseb utonilo.

MIAMI, Flo., 11. oktobra. — Danes se je preobrnila v tukajšnji izložniški jahat, na kateri se je nahajalo trideset oseb. Deset oseb je utonilo, ostale so pa težavo rešili.

ROCKEFELLER IN NJEGOV SIN

Slikan nam kaže najbogatejšega Amerikanca Johna D. Rockefelera, njegovega sina in sinovo ženo.

Intervencija Zd. drž. v Panami.

Združene države so intervinale v Panami, ker si ne more tamšnja vlada pomagati v stavki najemnikov.

BALBOA HEIGHTS, Panamsko ozemlje, 13. oktobra. — Na prejšnjo panamsko vlado so prevezle včeraj ameriške oblasti kontrole nad policijo in požarno brambo v Panami. Trije za vojno upravljeni bataljoni pod poveljstvom generala Martina so vkorakali danes popoldne ob poludne v mesto. Ameriške oblasti pa niso prevzele poslov civilnih oblasti.

Intervencija ameriških oblasti je bila posledica pretiranih najemnikov, kateri se zahtevali v kampanjskem ozemljju. Najemniki pa nobejo plačati povisanih najemnikov ali zapustiti stanovanj. Ker je v ogledu sedanjega položaja skrajno nevrorno, da bi bilo mogoče izpostaviti sporazum, je postal neizogibno vrnjanje vlade Združenih držav, da se odpravi prepričljiv. Simpatična stavka Šoferjev ter uslužencev policijskih zveznic je paralizirala danes zjutraj promet in tudi strokovno organizirano delavstvo proti s stavki.

Nenavaden vzrok smrti.

BOSTON, Mass., 11. oktobra. — Frank Nicholson iz East Braintree je umrzel danes na posledicah življenja pretrajalja, katerega je dobil, ko se je slučajno sprožila puška, katero je razkaloval v zveznem poslopu.

Nicholson, ki je bil inštruktor, je kazal poštним uslužencem uporabo orožja v kampanji, da se zavaruje poštne uslužence na vlogu pred napadi banditov. Raš je jemal patrono iz puške, ko se je sprožila. Čeprav ni bil zadržet, je vendar omahnil na tla vsled stresljiva živev.

Strel je napravil veliko luknjo v stropu ter razburil ljudi, ki so se nahajali v sodni dvorani nad razkazovalnim prostorom.

Deset oseb utonilo.

MIAMI, Flo., 11. oktobra. — Danes se je preobrnila v tukajšnji izložniški jahat, na kateri se je nahajalo trideset oseb. Deset oseb je utonilo, ostale so pa težavo rešili.

Protestna stavka franc. komunistov.

Neredi v predmestjih so značili stavko v protest proti vojni v Maroku, a glavno mesto je trpele vsled pomanjkanja taksijev.

PARIJ, Francija, 13. oktobra. Dočim je nekaj predavanja krv spremvalo nepriljubljenih prebivalcev tega mesta, ni hotel Pariz posvečati nikakr povornosti komunističnemu pozvu na generalno stavko, in vendar je zoper enkrat lahko dokazala, da je v stanu boriti se proti naporonu Moskve, da se vrnčava v politiko francoskega maraša, posebno pa v francoskega vojske operacije v Maroku.

V Parizu so se vrili posli kot ponavadi. Tekom dneva je bilo na cestah manj taksijev, a to dejstvo je omogočilo poučenim karam ter busom, da so vzdružali promet. Proti večeru pa so se taksiji vrili na svoja mesta, ker si pričekovali gostov, vozečih se v različnih gledališčih.

Tekom namirov je bil ubit neki starškar tekmo bitke, ki se je zvršila izven neke tvornice v Suresnes. Neki policijski brigadir je bil resno ranjen, lahko pa trije policiesti in več starškarjev.

V St. Denis so starškarji, večina Italijani, preobračali tovorne avtomobile in taksije v namenu, da paralizirajo službo poučilnih kar. Ob istem času pa so imeli starškarji na ducate ročnih spopadov s policijo, potem ko so poslušali ognjevite govorove proti francoskemu militarizmu. Tukaj kot v Suresnes je policija na konjih spremila nestavkarje iz nevarnega ozemlja. V pariškem okraju pa so bile zaprite vse glavne tvornice. V nekaterih slučajih pa prišla včeraj zjutraj na delo polovico osebje, vendar pa je znalo, da je bilo število delavcev prisostvajočih komunističnem sestankom doli manj kot število starškarjev. Jasno je, da je ostala večina rajše doma, kot da bi se pridružila ekstremistom.

Izven pariškega okraja je poslušala stavka še večje izjavljajoči. Lyons, Marseilles, Bordeaux, Limoges in celo industrijski okraji severnih departementov niso poslušali nobene pozornosti komunističnemu pozivu.

Manj kot pet odstotkov delavcev se je odzvalo pozivu na stavko.

Najbolj važni razvoj dneva je bila odsoda komunističnih politikov Cehghina in Deriota na trinajst mesecov v ječi ter po 2000 funtov globe, kjer sta dala komunističnemu listu Humanitarnomoč, da priobči članek, v katerej se je pozvalo francoske čete v Maroku, da odpove pokrovitno svojim častnikom. Odlomek oružje ter fraternizacija z ritskimi vstnišči. Nadaljni komunistični vojaki so dobili lažje kazni. Ker je bil poziv objavljen, ko parlament ni zhoroval, nista mogla postavljati zahtevati imunitete. Ni vredno, da bi višja sodišča razložila zaprerno žaken.

Usmrčenje hromega.

BELLEFONTE, Pa., 12. okt. — Včeraj je bil usmrčen v Western Kaznilišču v Rockview v električnem stolu črnec Edward Stevenson, ohromljen od pasu navzdol od kroglice, ki je omogočila njegovo arretacijo.

Stevenson je bil pomožnega komisarja Masona v Uniontown tekom pogona na neko igralnico januarja meseca leta 1924.

POSVETOVANJA V LOCARNO

Pariz je ponudil Nemčiji kupčijo, da si zagotovi mir, Francozi se bodo odpovedali renskim rezervacijam, če se bo izrekla Nemčija proti vojni ter sprejela prisilno arbitracijo. Zaveznički so obljubili Luthru modifikacijo člena XVI. dogovora glede Lige.

Poroča Wilbur Forrest.

LOCARNO, Švica, 13. oktobra. — Francija je stavila včeraj presenetljivi politični predlog, da se bo odpovedala pravici, katero zaliteva sedaj, da namreč prekorači nevtralno ozemlje Rena pri obrambi svojih zaveznikov, Poljske in Čehoslovaške, če bi Nemčija sprejela prisilno arbitracijo ter izključila vojno glede svojih iztočnih meja. Če bo Nemčija sprejela to težavno točko, bo kronana konferenca v Locarno z večjim uspehom kot pa se je izprva smatralo za mogoče.

Kancelar Luther je izjavil včeraj zvečer, da se bo posvetoval s svojimi političnimi svetovalci v Berlinu. Če bo odgovor negativen, bo treba nadaljevati s konferenco na temelju francoske zahteve glede pravice, da zavaruje svoja iztočna zaveznička v slučaju, da bi postala žrtvi agresije, dočim naj bi na drugi strani Nemčija stopila v Ligo narodov na temelju posebnih pogojev, tikajočih se členu XVI. dogovora glede Lige.

Kot poročano, se je zadnja zadeva že bližala svoji rešitvi, a vstop poljskega zunanjega ministra Skrzynskiego v neoficijelna pogajanja je korenito izpremenil položaj.

Če bo Nemčija sklenila sprejeti prvo alternativo, bo lahko današnja konferenca dovršila besedilo porenskega dogovora, in izgledi glede hitre se stave različnih arbitražnih dogovorov bi bili tako jasni, da bi bilo preostalo delo v glavnem le še tehnično. Pa tudi neglede na odgovor Nemčije niti najmanjšega povoda za domnevanje, da bo pomenjala konferenco v Locarno izjavljeno, razven če bi se pojavili elementi, katerih ni sedaj zapaziti niti na obzoru.

Če bo Nemčija pristala v izločenje vojne na iztoku ter strnila svojo lastno varnost z varnostjo drugih na temelju Liginega dogovora, bo mogoče ahko obljubila svoj vstop v Ligo, na temelju "dogovora med gentlemen", da se bo simpatetično ostopal z njenimi rezervacijami glede člena XVI na prihodnjem sestanku sveta Lige ter tudi na zborovanju Lige, ki bo mogoče sklicano za mesec decembra, posečno da razmišlja o vstopu Nemčije.

Nemčija je že sprejela v principu izločenje vojne na svoji zapadni meji in če se bo poslužila iste politike tudi glede iztoka, je očividno, da bo postala francoska pogodba s Poljsko in Čehoslovaško majhne važnosti.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledče:

JUGOSLAVIJA :

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot en tisoč dinarjev računamo poseben 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpoljalja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE :

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki značajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštino in druge stroške.

G. K. CHESTERTON:

ČETRTEK.

Poslovni Oton Župančič.

(Nadaljevanje.)

— Vi ste imeniten dečko, — je rekel. — Vi verjamate v zdravo pamet, ki ni da bi morala biti baš važna. In prav imate, če menite človeštvo sploh, kmete in ljudi, kot je oni dobrodušni starci krčmar. Motite pa se glede Renarda. Meni se je zdel takoj odkončan sunčev. Racionalist je, in kar je še hujše, bogat. Ako morata čut za dolžnost in vera res propasti, bodo tega krivi bogatimi.

— Sedaj sta res propadla, — je rekel Ratcliff, ki je imel še vedno cigareto v ustih ter vstal z rokami v hlačnih žepih. — Vragi se pomicajo proti nam.

Mozje v avtomobilu so vznemirjeni pogledali v smeri njegovih sanjavih oči, in videli so, da vsa oborožena četa koraka proti njim; na čelu doktor Renard, divji, z brado vhtirajočo mu v vetrnici.

Stotnika ni več strepelo, skočil je z voza,

— Gospoda, — je zavil, — to je nemogoče! To je vendar debela šala! Če bi poznali Renarda, kakor jaz — saj to je, kakor bi rekel, da je kraljica Viktorija dinamitarka. Ali vam ne gre v glavo, da je značaj tega moža?

— Doktorju Bullu, — je rekel Syme pikro, — je šlo vsaj samo v klub!

— Če vam pravim, da ni mogoče! — je rekel stotnik in zatepel z nogo. — Renard nam bo stvar že pojasnil. — In stopil je naprej.

— Le ne prenaglo! — je govoril počasi Ratcliff. — Kaj hitro nam bo pojasnil vsem.

Toda vhtiravi stotnik, ki je krankal proti bližajočemu se sovražniku, je bil že predalec, da bi ga bil še slišal. Doktor Renard je z leti dvignil svoj samokres, a se je obotavljjal, ko je spoznal svojega nasprotnika: stotnik je krilil z rokami, kakor da hoče nekaj dovedati, in je stopil tuk preden.

— To ni vseslepajti nič, — je rekel Syme. — Iz tega starega brezverve ne izbije nicesar. Jaz bi rekel, da predrimo — penk — naravnost skozi gručo — penk — kakor je predril kroglo Bullu klobuk. Lahko da nas pobijejo, toda prej jih moramo še mi precej pobiti.

— Ne boš Jaka, — je rekel doktor Bull bolj po domače v iskrenosti svojega demokratizma. — Nemara se revčki motijo: Le puščimo stotniku priliko, naj se po govor.

— Ali naj se torej umaknemo? — je vprašal profesor.

— Ne, — je rekel Ratcliff hladno, cesta za namej je tudi zastavljena. Saj res, lejte no, zdi se mi, da vidim tam še nekega vašega prijatelja, Syme.

Syme se je živahnio okrenil in ga dal po cesti nazaj: tam se je zbirala v dirjala proti njim ne redna gruča jezdecev. Nad sedlom prednjega konja se je sestrelkal meč, in ko je prisel bliže, so se zahistili srebrni lasje na stari glavi. V naslednjem trenotku je Syme na vso moč avtomobil zasukal ter ga pognal po strmi cesti proti morju, kakor bi hotel po vsej sili v smrt.

— Kaj vraga vam je? — je vzkliknil profesor in ga zgrablil za laket.

— Dajme se je utrnila! — je rekel Syme in njegov voz je držal v temo liki utrinke.

Drugi niso razumeli njegovih besed; a ko so se ozrli nazaj, so videli soraženo četo na konjih, ki je prihajala izza ogala in po klanca na njimi; spredaj pa je dirjal pošteni krčmar, oblit z ognjenjo nedolžnostjo večernega sonca.

— Svet blazni, — je rekel profesor in si je zakril obraz z dlani.

— Ne, — je rekel doktor Bull s trdrovratno poniznostjo. — jaz blazni.

— Kaj blazni? — je vprašal profesor.

— Ta dromelek, — je rekel Syme s strčkovnjaško vazišenostjo.

in vesoljna tema zagreba vse!

— Mir! — je vzkliknil nemadoma Bull; — orožniki so prišli.

In res, pred razsvetljениmi okni policijskega postopja so se naložili premičke postave, in skozi mrok so začuli peketanje disciplinirane konjice.

— Množico naskakujejo! — je vzkliknil Bull v zanosu ali strahu, — kdo ve?

— Ne, — je rekel Syme, — rezvrstili so se po nabrežju.

— Sneli so si karabinke, — je zaplesal Bull ves razburjen.

— So, — je rekel Ratcliff, — in streljali bodo na nas.

V tem se je razlegel skupen strel in kroglo so zaprskale kakor toča po kamenu pred njimi.

— Orožniki so se pridopili tujim, — je kriknil profesor in se je udaril po čelju.

— Jaz sem v blažnici, — je rekel Bull pošteno kreko.

Dolgo so molčali, potem je pogledal Ratcliff po razburkanem gvorju, po sivo-višnjevjem, in je rekel:

— Kaj to, kdo je blažan, kdo ni! Kaj kmalu bomo vsi mrtvi. Syme se je obrnil proti njemu.

— Torej ste brez vsakega upravi?

Mister Ratcliff je molčal kot kamen; napold je rekel mirno:

— Ne, res je čudno in vendar nisem brez vsega upanja. V meni je vsekogar planeta je zoper nas, in vendar se inoram vprašati, jeli res ta iskrica nade tako brez nadne.

— Še eno upanje imamo, — je rekel Syme, ki si je vzel meč izmed zob. — Naj pomeni ta pandemonij, kar že hoče, mislim, da nam pride policija na pomoč. Mi ne moremo tja, ker so nam zaprlji pot. A prav tuje ga pomol ali valom v morje, in tega lahko precej dolgo branimo, kakor Horacij, ko je branil most. Pomol moramo držati, dokler ne pride orožništvo.

Šli so za njim po bregu navzdol, da niso čutili pod podplati več morskega peska nego široke kamenite plošče. Potem po dolgem nizkem nasipu, ki se je iztezel z nim kramom v mračno, kipečno morje; in ko so prišli do konča, jih je obšel občutek, da so tudi na koncu svoje historije. Okrenili so se proti mrištu.

To mesto! Punkt mu je izpremnil lice! Vse vzdolž visokega obrežja, s katerega so bili malo prej poskakali, se je valila temenja, rjeveča ročka ljudi; sami divji obrazci pretidi so jim z rokami in ih prehodili s srepiimi očmi. To pa tam se je zasvetila v tej dolgi temni vrsti plamenica, svetilka. Bilo je jasno, da jih vsi ti ljudje preklinajo, pa niso vedeli zakaj.

— Dva, trije, — bili so videti majhni in črni kot opice — so krošili preko ograje na prod. S trahovitim kričanjem so stopali po ugevrejajočem se pesku ter skrneli bresti kar na slopo v morje. Vzgled je vlekel in vsa črna masa se je začila in jela kapati preko ograje kiki črna čezana.

Med prvimi na prod je Syme zagdal kmeta, ki jih je bil vzel na voz. Pljuščnil je v valove na velikem konju, vihteč sekiro proti njim.

— Kmet! — je vzkliknil Syme. — Od srednjega veka se že niso spontali.

— Če zdaj tudi pride policija, — je rekel profesor žalostno, — saj ne more tej druhal kaj.

— Nozniel! — je rekel Bull obupano; — vsaj nekaj človeških ljudi morda še vendar biti v mestu.

— Ne, — je rekel Ratcliff, ki ni imel nobenega upanja. — človeštvo bo kmalu zatret. Mi smo njega poslednji zastopniki.

— Ne možec, — je rekel profesor zamisljen; — potem je pričastil s svojim sanjavim glasom:

— Kako se že glasi konec Daciade?

— Da, tudi on je prestopil, — je rekel profesor in je sedel na kamnu. — Vse je prestopilo. Jaz tudi. Niti v lastno telo ne morem več verjeti. Zdi se mi, da bi se lastna roka lahko od mreže oddočila in me udarila.

— Če se moja roka odloči, — je rekel Syme, — bo udarila koga drugrega; — in stopil je po nasipu proti stotniku z mečem v eni, s svetilko v drugi roki.

— Da, tudi on je prestopil, — je rekel profesor in je sedel na kamnu. — Vse je prestopilo. Jaz tudi. Niti v lastno telo ne morem več verjeti. Zdi se mi, da bi se lastna roka lahko od mreže oddočila in me udarila.

— Če se moja roka odloči, — je rekel Syme, — bo udarila koga drugrega; — in stopil je po nasipu proti stotniku z mečem v eni, s svetilko v drugi roki.

(Dalje prikodaj)

ROMUNSKA KRALJICA IN NJEN VNJK

Slika nam predstavlja romunsko kraljico Marijo in njenega vnuka princema Mihaila, sina romunskega prestolonaslednika.

ZLOČIN POSTREŽNICE

Velemesto Dunaj je kakor mrvljisce, ki hrani ličinke vsakodnevnih nagonov. Njegovi zločini so ne le krvavi, ampak tudi po svojih vzrokih mnogolični. Od ljubljenske tragedije do samomora je velika skala strasti, bojev in sodnih korakov, ki ne merijo življenja ne le po stopinjah iz enega kota sobe v drugega.

Fuenhaus je zadnje čase posebno krvav okraj. Tam je nedavno zakljal brat rodnega brata, ker ni dobil dedičine, katere se je nadaljal od matere. Sedaj se je istotam odigrala drama nenormalne ženske, ki je sovražila moške in je simpatizirala, da, naravnost strastno ljubila bitja svojega spola.

To je bila postrežnica Emilija Deutscha.

Služila je že na več mestih, toda povsod so jo odslovili. Kazala je namreč vedno iznova svojo ne-

normalnost, ki je veljala ženskim osebam. Drugače pa je bila marljiva in delavna. V zadnjem času je služila pri ženi pomožnega delevca Rudolfa Babaka v pritličju Poundlongasse št. 8. Babak je težko ubiti.

Slišal sem, kaj sta govorila, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot. — Tudi jaz se zanam na nekaj, česar nisem nikdar videl.

— Vsem, koga mislite, — je rekel Syme potiskoma, — moža v temi sobi. A Nedelja ga je sedaj gotovo že umoril.

— Mogoče, — je nkel oni ter se ozrl po svinčenem morju.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot. — Tudi jaz se zanam na nekaj, česar nisem nikdar videl.

— Slišal sem, kaj sta govorila, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot. — Tudi jaz se zanam na nekaj, česar nisem nikdar videl.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

— Vsem, koga mislite, — je rekel profesor, ki jima je kazal hrbot.

ANGLEŠKA EKSPEDICIJA

Iz Oslo poročajo, da je predaval na občnem zboru "Luftsejlandsforeninga" poročnik Rueger Larsen o načrtu novih Amundsenovih ekspedicij na severni tečaj.

Predavanji bi moral sam Amundsen, pa je neprisakovano bolezen. Predavanjel je onemogočil, da bi se udeležil leta 1916.

Roałd Amundsen bo poveljnik.

Služila je že na več mestih, toda povsod so jo odslovili. Kazala je namreč vedno iznova svojo ne-

normalnost, ki je veljala ženskim osebam. Drugače pa je bila marljiva in delavna. V zadnjem času je služila pri ženi pomožnega delevca Rudolfa Babaka v pritličju Poundlongasse št. 8. Babak je težko ubiti.

Služila je že na več mestih, toda povsod so jo odslovili. Kazala je namreč vedno iznova svojo ne-

normalnost, ki je veljala ženskim osebam. Drugače pa je bila marljiva in delavna. V zadnjem času je služila pri ženi pomožnega delevca Rudolfa Babaka v pritličju Poundlongasse št. 8. Babak je težko ubiti.

Služila je že na več mestih, toda povsod so jo odslovili. Kazala je namreč vedno iznova svojo ne-

normalnost, ki je veljala ženskim osebam. Drugače pa je bila marljiva in delavna. V zadnjem času je služila pri ženi pomožnega delevca Rudolfa Babaka v pritličju Poundlongasse št. 8. Babak je težko ubiti.

Služila je že na več mestih, toda povsod so jo odslovili. Kazala je namreč vedno iznova svojo ne-

BRIGITA

ROMAN. — Spisal G. M.

Za "Glas Naroda" pripredil G. P.

37

(Nadaljevanje.)

XVII.

Herbert Frensen se je polagoma vrnil v mesto. Njegov obraz je bil kot osvetljen od notranje blaženosti. Ko je srečal Brito, se je nahajjal na poti k svojemu stropu, da sporoči njemu in teti, da je napredoval v službi. To je hotel storiti sedaj.

Pri hujških vratah je srečal Teona. Bratrance sta se pozdravila zelo hladno ter sta močne odšla po stopnjicah navzgor.

Strica in teta sta mačila v salonom. Teta je dala takoj prinesi okrepčila in sicer je ponudil smodke.

Tukaj, v tem prijaznem krogu, se je čutil domačim celo blazini Teo. Če je bil v njegovem sreču še kakor gorskejši občutek, je veljal tema dvema starima človekom, kajih brezsebična ljubezen ni ostala brez učinka njen.

Njuga lahkomišljenski je napravila starima že številne skrbi, a o njegovem pravem značaju nista vedela nčesar. V njih navzočnosti si je na vse mogoče nacine prizadeval biti ljubeznat.

Medsebojno obmašanje bratrancev je postalo prijazno, kakor hitro sta vstopila. Nista namreč hoteli pokazati napetosti, ki je obstajala med njima.

Herbret je storil to danes povsem lahko. Tako prevzet je bil od svoje srce, da mi imel časa in volje pečati se z malenkostnim sporum. V Teonu pa je še vedno vrcala jeza, meječa na sovraštvo. Kadarkoli je zagledal Brito, je mislil na svojo osvojito. Vedel je tudi, da ne bo zadovoljen preje, dokler se ne osveti radi poniranju, katere mu je pripravil Herbert.

Stari gospod je zrl hudočušno na oba mlada človeka.

— Danes pa še nimate novico, ki vajtu bo neizmerno presenetila, — je rekel.

— Ah si mogoče zadel veliki dobitek v loteriji? — se je šalil Teo.

— Ker ne igram v loteriji — je to tudi nemogoče. Kljub temu pa bosta debelo gledala. Moja novica se tiče gospodične Brite Lossen, — je rekel stari gospod počasi. Pri tem je ostro opazoval svoja dva mlaka. Ko sta se oba vzvratnila ter zardela, se je nasmehnil.

— Gospodične Lossen, stric! — Kaj je ž njo? — je vprašal Herbert hitro.

— Podobovala bo veliko bogastvo, — je rekel dr. Frensen počasi.

— Stric, — danes vendar ni prvi april! Kako naj pride revna družabnična gospe Klavdine do bogastva? — je vzkliknil Teo.

— Gospodična Lossen bo postala adoptirana hčerka ter dedič gospe Stenske, čeprav sama še nčesar ne ve o tem.

Oba mlada moža sta skočila vsa razburjena na noge. Herbert je nagubil celo in njegove oči so zrle skoro s strahom na starega gospoda.

— To je vendar šala, stric!

Stari gospod se je sanchljal.

— Ali vam nisem rekel, da bosta debelo gledala? — Ne, to ni nikakra šala. Le lepo sedita ter pustita, da vam vse povem. Ali se še spominjata, da sta nekoč čula, da se gospe Klavdine pravzaprav ne pise Stenska?

— Meni se zdi, da sem čul govoriti nekaj romantičnega o nešrečnem zakonu, — o ločitvi, — a to se je zgodilo že pred davnim časom, — je rekel Teo.

— Ona je rojena Stanska, a njen mož, od katerega se je dala ločiti pred pet in dva leti, — se je pisal, — Lossen, — Kurt Lossen.

— Oce Brite, — je vzkliknil Herbert.

— Da, oče Brite.

Stari gospod je pričel nato obširno pripovedovati. Tako Herber kot Teo sta pazno poslušala in gospa dr. Frensen je imela prisko delati številne sklepke iz igre čustev na njihovih obrazih.

Konečno je rekel stari gospod:

— Kot sem že pogosto rekel, nima mlada dama sama dosedaj se niti najmanjšega pojma, da jo hrče gospe Klavdine adoptirati ter je imenovati za svojega dediča. Raditev vaju prosim, da diskratno postopata z mojimi sporočili. Nisem vama hotel prikriti te stvari, ker se mi zdi, da se nekoliko zanimata za gospodično Lossen. Dokler je bila revna, sta morala brzdati svoje zanimanje. Sedaj pa tega ni več treba. To je vse, kar vama imam povedati.

Herbert in Teo sta zelo različno sprejeli presenetljivo sporočilo.

Herbert je bil v prvem trenutku bolj ozvoljen kot pa osrečen. Rekel si je, da bi težko nasel dolvodil poguma, da se poteza za Brito, če bi bil vedel vnaprej, kar je izvedel sedaj.

Globoko je vzihnil, ko si je mislil: — Hvala Bogu, da sem preje govoril z Brito kot pa sem izvedel za to.

Teo pa je sedel nepremično na svojem mestu ter si mislil, ves razburjen:

— Iroklo, — taka smola! Če bi le malo slutil, bi se čisto drugače obnašal napram lepi Briti. Sedaj pa sem sedel lepo v koprive! Ne bo milaho zopet urediti stvar. No, stvar je dosti lažja, če se je človek lahko loti z zaročnim prstanom. Treba je le še napraviti Herberta neškodljivim. Ta bo seveda takoj razpredel svoje mreže, da ujame zlato ribico. Kot plemenit zaščitnik devištve in čednosti me je seveda prehitel, — a le pogumno v boj! Dal sem mu besedo, da je ne bom nadlegoval, — a resna snubitev mi ni zabranjena.

Pogladil si je brice.

Teo je postal zelo vesel, celo razposajan. Njegova velikančka samozavest mu je obetala lahko zmagu. Od strani pa je opazoval Herberta. Kaj pa, če ga je Brita že odklonila? Vsaj njegovo občutanje je kazalo nekaj taktega.

Herbert je ravnakor razmišljal o tem, da mora povsem formalno naprositi gospe Klavdino za roko Brite. Spomnil se je onega svojega pogovora s staro damo, ko ji je priznal svojo ljubezen do Brite.

— Pustite mi Brito še nekaj časa, ker mi je postala draga, — mu je bila reka takrat. Njegova ljubezen pa je odobrila. Kako dobro, da je govoril že takret, kajti drugače bi mislila jutri o njem, da se le poča za doto. Brito.

Nemamo je čakal na odhod Teona. V njegovih navzočnosti ni hotel obvestiti strica in teto o svoji sreči.

Sreča pa je hotel, da je bil Teo onega včeraja nekam povabljen in zaled. Tega je pravzaprav bilo.

(Dalje prihodnji.)

GLAS NARODA, 14. OKT. 1925.

PODPREDSEDNIK V HOLLYWOODU

Prvi kratkim je obiskal ameriški podpredsednik Dawes znamen ameriška igralca v Hollywoodu, Douglasa Fairbanksa in Mary Pickford. Na sliki so z leve na desno: Mrs. Dawes, podpredsednik, Mary Pickford in Douglas Fairbanks.

Arkadij Averčenko:

Iz rok v roke.

Tugovhov je rekel svojemu znanemu, mlademu možu Bičkovu:

“Zakaj nas nikdar ne obiščete? Senzorial bi vas s svojo ženo! I-mam krasno ženo, mlado, lepo. Pridite na čaj, predstavim vam svojo ženo. Pridite vendar . . .”

“Kaki bedaki so vendar možje,” je mislil Bičkov ter gledal s pomilovanjem Trgovhova. Potem je rekel glasno:

“Dobro, pridem!”

“Hvala! Moja žena je izobražena, ima Venerino postavo.”

“No, tak tepec!” je mislil Bičkov. Nato je rekel glasno:

“Hvala! Jutri pridem k vam!”

Bičkov je sedel pri Tugovhovem ter občudoval kakor kak estet bele ročice Jelene Ivanovne. Jelena Ivanovna je pripravljala mizo.

“Krasna ženska,” si je mislil zadovoljno.

“Da,” je rekel Tugovhov, kar da bi bil uganil njegove misli.

“Moja žena je praveati zaklad. Tako moram iti v banko in žal mi je, da jo moram pustiti samo doma. Alenuška, moja draga, ali se ne bo šdolgočasila! Sicer pa bo imela družbo mojega priatelja, Viktor Viktorovič, zabavljajojo jo . . .”

“Z veseljem,” je rekel Bičkov s tresčiom glasom.

“Vrnen se okrog polnoči. Ne smeta me pričakovati preje. Na svidenje, moja ljubica! Na svidejmo moj mladi priatelj!”

Pretekli so trije tedni.

Zopet je sedel Bičkov pri Tugovhovem, to pot v elegantni sobi za goste. Sedel je pri klavirju poleg Jelene Ivanovne, sprogi je pa hodil po sobi gri in dol. Dzaj je prišel k paru, ki je sedel pri klavirju, zdaj se je od para odstranil proti nasprotnemu kotu obsežne sobe. Temu odgovarjajoče je bil pogovor med Jeleno in Bičkovom enoličen, čuden.

Ona je rekla: “Zakaj te že tridi ni bilo pri nas, ti ludobne? Tako sem hrepela po tebi.”

V tem trenutku so se začuli koraki njenega moža in takoj je pogovor obrnila v drugo smer: ‘Da, na posestvu, kjer sem živila, je bilo mnogo jagod. Neizrečno rada imam jagode . . .’

Koraki so se oddaljili.

“Obožujem te . . . hrepam po tvojih poljubih, bilo je tako dolgočasno . . . (koraki) . . . hm . . . Sedela sem ves dan s svojo sestro med grmičjem ter sladkosemedla . . . morda . . . ti, ljubosumnem sem . . . nisem mogla videti, da bi sestra pojedla več jagod kaže jaz, vpila sem večkrat . . . ti, jutri pridružiti se mi pa želim to razumejo.”

“Ivan Fedosejevič, svetujte mi! Znabit pa že poznate koga, ki bi jo . . .”

“Hm. Res sem ravnal z vami podlo, a vi ste tako prijeten človek. Čuje! Agronomov bo pravi . . . Že od spomladi sem zasledjuje naš zaklad z ljubavnimi ponudami.”

“Agronom? . . . Hm . . . Mislite?”

V loži elegantne restavracije sta sedela Agronomov in Bičkov. Bičkov je prijet Agronomovu za ramo in rekel vneto:

“Čuje! Zakaj se tako dolgo ne pokazati dati mu jesti in nato jutri pridružiti tebi, ko odide svoj mož v proleto banko.”

“Tako, tako torej,” se je začul

SAMO 6 DNI PREKO

a ogromni parniki na oleju

PARIS — 17. okt.

FRANCE 23. oktobra.

Havre — Pariska pristanišča.

Kabinu trajnega razreda z umivalnikom in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb.

Francoska kuhinja in pijača.

French Line

19 STATE ST., NEW YORK
all lokalni agencije.

Pridite vendar na časno čaj k nam. Jelena Ivanovna je večkrat povpraševala po vas. Pridite!”

“To je bedak!” je mislil Agronomov, smehljajoč se sarkastično ter pogledal Bičkova z občuvanjem.

Potem je glasno rekel:

“Dobro. Pridem jutri!”

Minilo je mesec dni.

Agronomov je dobil v gledališču svojega prijatelja Ivolgina in se mu veselo približal.

“A, kako prijetno svečanja!

Morate mi svečano obljubiti da me obiščete. Sedaj sem takoreč oženjen z Jeleno Ivanovno. Moja žena je prekrasna ženska. Pridite, vas predstavim. Je lepa, razumna, poje, postave kakor Venecija.”

Jevolgin se je prezbrizno obrnil.

“Dovolite. Ali ni Jelena Ivanovna bivša žena Tugovhova?”

“Da. Kaj pa to de?”

“Potem se nikar več ne trudite; sem namreč prvi, ki ga je Tugovhov osrečil s to žensko.

Agronomov je umolknil.

Krog se je strmil.

Doorn na Nizozemskem, kjer živi v pregnanstvu bivši nemški cesar Viljem, je mestec s 4000 dušami. Znano je posebno kot letovišče in letovišče na sredini vseh sedmih metrov na tla. Pri tem sta se hudo poškodovala in so ju morali oddati v bolnico.

Nesreča se je pripetila pri državni št. vrtki programu: “Smrtna vrv”. Oba artisti državna namreč po jekleni vrvi, ki vodi do konča v vrtku. Prvi je prešel prečko, drugi pa je prešel v vrtku.

Ekskajzer je izjavil, da ga bo sprejel. Povabil ga je tudi na končilo. Obed je bil precev enostaven. Na mizo je prišel pražen krompir, mrzlo meso, sadje ter francosko in navadno vino poleg vojnega kruha.

Viljem se je v zadnjih letih na zunaj dokaj predvrgnjal. Hoja mu je sicer še vedno elastična, toda brada je že popolnoma siva, kretanje pa so žive in glas se odlikuje po posebnosti ljudi.

Doorn je žalil v ugodenosti, da ne bo kobil vajine srce. Neki nemški časnikar je prehodil to pot in je prisil za avdijenco pri Viljemu.

Ekskajzer je izjavil, da ga bo sprejel. Povabil